

Štev. 9.

LJUBLJANA, 3. junija 1922

Leto III.

Sport v naši javnosti.

Kdor čita danes naše dnevnikе ter jih primerja z onimi iz leta 1918 in 1919 — od prej niti ne govorim —, bo jasno opazil, da so skoro vsi dnevnikarji vpeljali stalne rubrike o sportu, katerih prej malodane poznali niso. To je za nas vsekakor važno dejstvo ter nam dokazuje, da je sport zavzel v tej dobi toliko razmah, da zahtevajo čitatelji enako poročil o sportu, kakor o politiki, kulturi ali dnevnih novicah.

Ta razmah čutimo vsi. Poleg Sportne Zveze, so organizirane posamezne panoge že v nogometu, atletiki in kolesarstvu, stoji plavanje tik pred ustanovitvijo lastnega saveza, posamezni odseki za ostale panoge se pa izpopolnijo v bodočih dneh, tako da dobimo letos vse naše tekmovalce že verificirane in v točni evidenci. Novi klubi po deželi se istotako še vedno ustanavljajo, kljub temu, da imamo mi našo največjo hibo v pomanjkanju primernih sredstev in prostorov. Toda veliki cilj, ki je vsem organizatorjem in propagatorjem sporta pred očmi, jim daje dovolj vztrajnosti, da skušajo doseči vsaj delne uspehe.

Posledice, ki jih je utrpel naš narod v vojni z izgubo na starejših in na mladini se ne dajo zdraviti z zdravili. Tudi sport jih ne bo mogel odstraniti, na vsak način je pa najprimernejše sredstvo za okrepčanje vsega organizma in za osveženje duha. Bivanje v naravi, sistematične vaje v prosti obliki in eventuelno z igro, vpliva blagodejno na ves živčevni sestav ter osvežajo človeka. To so spoznali osobito Nemci, ki uvajajo z zakoni skoro obligatno sportno vežbanje za vsakega državljanca, ustanavljajo sportne visoke šole, sportne prostore in izdajajo ogromne subvencije za podporo sporta. Osobito važnost polagajo srednješolski in akademski mladini, ki se vzgaja v sportnem duhu z enako pozornostjo kakor v matematiki ali fiziki. Druge države, bodisi Amerika, Francija, Anglija, Italija ali Švedska, ter ves ostali svet zavzemajo isto stališče do sporta, ki tvori danes v vseh zapadnih državah del javnih državnih nalog ter ima mestoma celo svoje zastopstvo v vladi. Niti Avstrija, ki se ima boriti s tolikimi gospodarskimi težkočami, se ne plaši, ustanavljati ravno sedaj visoko šolo za telesne vaje in podpirati sportne organizacije s težkimi milijoni.

V Ljubljani sami ima brezdvomno največ publike nogomet in kolesarstvo. Pa tudi največ sportnikov. Poleg Ilirijinega prostora gradi Primorje svoj sportni prostor, ki bo pripomogel, da se razvije mnogoobetajoči klub do čim večje popolnosti. Tudi atletika bo imela svoj prostor na novem igrišču. Tekme na sportnih prostorih so najboljšje sredstvo za propagando sporta, kar se zlasti opaža pri nogometu, ki je pri nas po vojni silno napredoval.

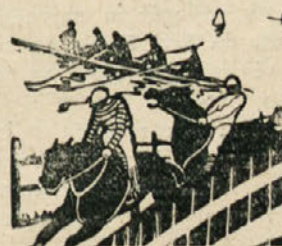
Zanimiv sportni prostor bo prostor Atene ženskega sportnega društva, ki ga letos preureja, gradi dva nova

tenis-prostora ter prostor za hokey. Naše žene so pokazale mnogo razumevanja za sport ter izgleda, da se bodo v kratkem in hitro razvili najvažnejši ženski sporti. Z vodnosportnim prostorom Ljubljanskega sportnega kluba na Ljubljani in s tenis-prostori konča seznamek vseh sportnih naprav v Ljubljani.

To je pa mnogo premalo. Potrebno bi bilo najti sredstva, da se napravijo v sportne prostore razni travniki v Mostah in Trnovem, kjer goje manjši klubi sport, pa se ne morejo razviti vsled pomanjkanja gmotnih sredstev za najpreprostejše naprave. Za te vsote bi morala občina in država priskočiti na pomoč, ker bi s tem omogočila mladini sportno vežbanje in vzgojo, kapital bi pa bil varno investiran. Tujci cenijo danes mesta tudi po sportnih prostorih, ki jih smatrajo enako važnim, kot razne druge javne naprave, ker sodijo po njih zanimanje naroda za telesno vzgojo svoje mladine.

V Sloveniji nima še sport javnosti absolutno na svoji strani. Le gotov odstotek je je, v pokrajinskih mestih je ta odstotek še manjši. Vendar se trajno širi spoznanje važnosti sporta, vedno večje je število onih, ki spoznavajo, da moramo tudi mi stopiti v tekmovanje z ostalimi državami ne samo na kulturnem polju, temveč tudi na sportnem. Čehi uporabljajo v svoji propagandi sport enako kakor vsa druga sredstva in ni dvoma, da zre javnost zapada danes na Češkoslovaško s primernim upoštevanjem in ugledom ravno vsled uspehov, ki si jih pribore češka moštva v tujini. Važnost, katero polaga Češkoslovaška sportu, se kaže že v tem, da ne izpuste Čehi nikakega večjega mednarodnega tekmovanja ali kongresa, kjer ne bi bili zastopani. Umevno pa je, da more slediti taka udeležba le primerni predpripravi v domovini. To je mogoče izvesti le z zadostno podporo vse javnosti in javne uprave. Ni dvoma, da bi sport pri nas mnogo pridobil, ako bi mogli mi odhajati z mednarodnih tekmovanj kot zmagovalci. Toda kakor ni mogoče graditi hiše od strehe navzdol, ne moremo mi v sportu doseči prvostvorne kvalitete brez primernih predpriprav in brez potrebnega temelja.

Sport pa tvori danes del civilizacije.

Turistika in sport.

Ker mnogi pripisujejo besedi »sport« slab okus, se zelo trudijo, da bi se popolnoma odrekla pravica sportne gojitve turistike. Seveda so drugod vsaki pomisleki proti sportni turistiki zelo malenkostni in tudi pri nas je opaziti, da bo turistika kot sport postala v nekaj letih zelo popularna. Kajti čim bliže se pečamo z bistvom sporta, tem prej spoznamo, da so različni predsodki glede turistov-sportnikov samo povod površnosti in nevednosti. Turistika kot sport bo imela svojo pot, kadar bomo tako visoko kultivirani kot ostali narodi in ko bomo smatrali sport za narodno lastnino. Prepričan sem, da leži bodočnost vsega našega sporta in tudi turistike v naši mladini oz. v mlajši generaciji. Žal, da se mnogi stari zakrknjeni filistri posebno glede turistike tega ne zavedajo!

Bodočnost sporta je pri nas še lepa in trdno je treba vztrajati, da ne bomo zadnji med zadnjimi. Tudi širiti zmisel za pravo sportno turistiko ni povsem lahko in voditelji tega pokreta pri nas nimajo lahkega dela. Vendar se lahko opirajo na dejstvo, da je v splošnem turistika že tako razvita, da turistike, ki bi ne bila sport, ni več! Kajti vsaka duševna in znanstvena gojitev v gorah, ki je brez rednega in začrtanega ter v dosego ture določenega dela, ni nikaka turistika. To nam dokazuje nje razvoj, dokazujejo pogoji, pod katerimi jo je možno gojiti: premagati tudi najvišje in težavnejše vrhove, uporabljati pravilno tehnične pripomočke, pravilno se obnašati v nevarnostih in vseh slučajih i. dr.

Ako se poda turist v gore, stremi predvsem za tem, da najde tam krasoto in mir, kjer se more odpočiti in odahnuti in zato je voljan premagati vse težave in napore. Vzame svoj nahrbtnik in ostalo opremo kljub temu, da še ne ve, na kateri vrh bo polezal. Ko pa si je za cilj določil vršac, se ne poslužuje lahkih dostopov, temveč skuša dospeti na vrh po težji strani. Skrbno se mora pri tem ravnati po vseh pravilih turistovske umetnosti in uporabljati vsa razpoložljiva sredstva.

Svojege spasa ne smejo videti turisti-sportniki v posejanju gora samem, temveč vsak **resen turist** se bavi splošno z alpinizmom, ki ima predvsem še nebroj neresenih problemov in to osobito pri nas, predvsem mora turist razumeti bistvo in pojem turistike kakor tudi **idejo alpinizma**, ki zahteva od turista bogate turistične izkušnosti in **turistične ali idejne naobrazbe**. Turist mora sistematično gojiti turistiko, ki zahteva poleg splošnih sportnik predpogojev turistični naravni čut in iskanje ter premaganje naporov in težav, ki so po značaju gora različne.

Iskanje težav in naporov razločuje turista od izletnika. Zadnji se poslužuje samo bronadelanih potov in še teh v »varni« sezoni turist pa išče nevarnejše in težje terene ter stremi na ta način dospeti na vrh. Nepravilno pa je pri tem, če turist zanemari naravne krasote in ako pretirava in se spušča v »bravure«. Turist se mora potruditi, da svoja podjetja doseže z uspehom v največji popolnosti in dovršeno. Nikakor pa se ne sme gojiti turistika enostransko in pretirano.

Med vsemi sportniki pride turist v najtesnejšo zvezo z naravo, in sicer na mestih, kjer je čista in nedotaknjena ter se mu odkriva v najlepši in največji obliki. Tu je dana turistu prilika, da živi še drugo silnejše življenje, ki je samo njegovo in iz katerega črpa marsikaj, kar mu je sicer nepristopno.

Turistiko kot sport je mogoče edino sistematično gojiti. Neobhodno pa je pri tem, da se tudi **turisti vzgajajo** v pravem duhu alpinizma. Turistom je treba turistične izobrazbe in šole. Vse to pa se doseže potom

sportne gojitve. Zatorej moramo turistiko uvrstiti med sport, ako ji hočemo dati določeno obliko.

Sicer pa sport ni tako ozek okvir. Nasprotno obsega pojem sport razsežen delokrog, na katerem deluje specialno pri nas turistovski klub »Skala« v polni meri.

D. Z.

Mednarodno zborovanje o cestnem prometu v Parizu.

(Congrès International de la Circulation routière.)

Na mednarodnem zborovanju o cestnem prometu, katero je zborovalo na povabilo francoskega avtomobilskega kluba (»Automobile Club de France«, so bile zastopane sledeče države: Velika Britanija, Francija, Luksemburško, Belgija, Nizozemsko, Dansko, Finsko, Norveško, Švedsko, Poljsko, Češko, Slovaška, Rumunsko, Italija, Monaco, Švica, Portugalsko, Špansko, Združene severoameriške države, Argentina in Urugvaj.

Zborovanje je postavilo s svojimi sklepi vse države, katere so pristopile k »mednarodnemu ugovoru o vožnji z avtomobili« v Parizu l. 1909 pred celo vrsto nalog, katere bo treba rešiti v interesu mednarodnih stikov. Vodilnim in prizanim avtomobilskim in Touring Clubom se je vrhu tega še posebej priporočilo, naj se z največjo energijo brigajo za to, da se zaključki tudi udeležejo in izvršijo. Mednarodno zborovanje v Parizu je dobro vedelo, da stroge določbe ne bi popolnoma in povsod odgovarjale, iskalo je torej nekako srednjo pot, katere naj služi za nadaljnje delovanje v svrhu olajšanja vzajemnih stikov med posameznimi državami. Gotovo je v interesu vsake države, da skuša doseči red tudi v tej važni panogi prometa.

Splošne določbe.

a) Treba je založiti v vsaki državi statistiko o cestnem prometu.

Z ozirom na prvovrstno zanimanje za cestni promet, katero bi vzbudila v vsaki državi statistika s podobnimi podatki, ki bi omogočili primerjati in enotno presojeti razmere v raznih državah, smatra mednarodno posvetovanje za potrebno,

1. da se založi v vsaki deželi periodična statistika o cestnem prometu,

2. da posebna komisija pouči načela in določi način, na kateri bi se doseglo enotno postopanje in možnost primerjati številke teh statistik,

3. da se naloži izvrševalnemu odboru, naj se pobriža za to, da se predlogi udeležejo v soglasju z zaključki gornje komisije.

b) Treba je vpeljati splošno uporabo mednarodnih potnih izkaznic.

Mednarodno zborovanje predlaga, naj turistična udruženja onih držav, katere še niso pristopile k mednarodnemu ugovoru za l. 1909 glede vožnje z avtomobili, kar najizdatneje posredujejo pri merodajnih uradih v svrhu, da pristopijo dotične vlade čimprej k omenjenemu ugovoru, da tako zagotovijo svojim državljanom velike ugodnosti, katere nudi mednarodna potna izkaznica, kakor tudi uvedba števil, izdanih od lastne redarstvene oblasti.

Z ozirom na važne izpremembe v poslednjih 12 letih glede mednarodnega prometa z avtomobili, posebno pri skupnem prevažanju oseb, blaga in materialij, predlaga mednarodno zborovanje, naj vlade, katere so podpisale omenjeno mednarodno pogodbo z l. 1909 o vožnji z avtomobili, izpremenijo tekst mednarodne potne izkaznice in sprejmejo načelno

1. mednarodno izkaznico za voznika (šoferja),

2. mednarodno izkaznico za voznjo za vozilo.

Ti dve listini, od zdaj naprej oddeljeni, bosta imeli ravno tako kakor mednarodna potna izkaznica le enoletno veljavo.

Prehod čez mejo.

a) Carinske in druge pristojbine.

Mednarodno zborovanje predlaga,

1. naj vsak potnik (turist) lahko plača vse pristojbine, katere se od njega zahtevajo pred njegovim vstopom v tujo državo, na enkrat, bodisi v naprej ali šele na meji sami,

2. naj se določi enotni termin, tekom katerega je začasno oproščen od vseh pristojbin, in to v kolikor mogoče največji meri.

b) Uporaba triptikov za tovarne vozove.

Zborovanje predlaga, naj se uporaba triptikov dovoli tudi vozovom, ki prevažajo več potnikov skupno, in naj se ugod-

nost začasnega vstopa dovoli pod pogojem vzajemnosti tudi industrijskim vozovom, ki prevažajo tovore.

c) Odprava potnih listov.

Mednarodno zborovanje predlaga, naj se potni listi (pasi) zrušijo; ako pa nekatere države smatrajo za potrebno, da v prehodni dobi k mirovnemu stanju ostanejo izjemne določbe še v veljavi, zahteva mednarodno zborovanje, naj bodo predpisi za izdajanje potnih listov enostavni in naj se odpravi vsaj »visum«.

(Konec prihodnjic.)

Zmaga ljubljanskih kolesarjev v Zagrebu.

V nedeljo so se vršile na zagrebškem dirkališču kolesarske in motorne dirke Jugosl. koturaškega saveza. Dirke so bile številno udeležene, nad 60 dirkačev je startalo. Ljubljanski podsavez je zastopala le Ilirija, ki je iznova odnesla častno zmago. Že lansko sezono, ko je bil pri nas kolesarski sport na višku, je zmagala Ilirija opetovano v Zagrebu, z letošnjo zmago, ko so ji pripadla kar štiri prva mesta, je svojo pozicijo še bolj utrdila in je ostala na prvem mestu kolesarskih klubov v državi. Žal se je pripetil med tekmo mal, neljub incident, ki pa je bil kmalu izravnán. Našim vrlim kolesarjem pa priporočamo resno in vztrajno delo še v naprej, naj gredo iz zagrebških zmag naprej v cestnih dirkah, nato pa v tujino. Le z vztrajnim delom je uspeh mogoč in zagotovljen.

V naslednjem prinašamo rezultate:

Utrka juniora na 1800 m svršila je: I. Škrajnar (Ilirija) 2.56²/₅, II. Cingulin (Sokol) 2.57.00, III. Bogović (Sokol) 2.60.00, IV. Osrečki (Sokol) 2.61.00. — Medjklubska za koturaše na 1800 m I. Kosmatin (Ilirija) 2.55¹/₅, II. Dukanović (Sokol) 2.56.00, III. Šnidaršič (Sokol) 2.56⁴/₅. — Seniori na 1800 m I. Mladič (Sokol) 3.23¹/₅. — Glavna savezna kot. utrka na 4500 m I. Šolar (Ilirija) 7.39.00, II. Nardin (Ilirija) 7.40¹/₅, III. Šoštarko (Gradjanski) 7.41³/₅. — Utješna kot. utrka na 1800 m I. Bogović (Sokol) 3.50²/₅, II. Vrbanac (Sokol) 4.01.00, III. Čigulin 4.03.00. — Motori: 3 HP na 3600 m I. Štrban 4.34²/₅, II. Huzjak 5.24¹/₅, III. Neidhardt 4.44.00. — 3—5 HP na 4500 m, Gavrilović 5.46³/₅, Bačić 5.03²/₅. — 5—7 HP na 4500 m I. Štrban 5.46.00, II. Sotler 5.12.00, III. Barešič 4.54.00, IV. Bačić 5.04.00. — Podoficirska škola na motoru 5400 m. I. Joannović, podnarednik 9—12 HP 4.18.00, II. Babić 5.20, III. Radulović 4.53.00. — Motocikli najjače kategorije na 9000 m I. Barešič (Ilirija) 7.55³/₅, II. Sotler (zagr. motor) 8.07¹/₅, III. Bačić 8.21.00. — Avtomobili: na 9000 m I. Ožegovičev (Puch 12 : 16) vozio Jurčić 10.55.

×

Kolesarske dirke v Sloveniji.

V četrtek 16. majnika je priredil Kolesarski podsavez za Slovenijo svojo prvo letošnjo prireditev in sicer **skupinsko dirko** na 100 km na progi Ljubljana—Škofja Loka—Žiri—Logatec—Ljubljana, ter na isti progi **motorno vztrajnostno vožnjo**, odprto za vse vrste motociklov.

Motorna vztrajnostna vožnja je prva svoje vrste v Sloveniji, ter moremo le želeči, da bi podsavez pogosteje nadaljeval z započetim delom. Te vztrajnostne tekme so nekaka idealna oblika tekmovanja v motociklih, ker izvezbajo istočasno tekmovalca v vožnji in spoznavanju motorja ter mu nudijo znaten užitek. Te tekme nimajo svojega bistva v hitrosti, temveč le v zmožnosti tekmovalca, ki mora voziti vso progo predpisano hitrost, ne sme med tekmovanjem ustaviti motorja ter mu šteje vsak defekt kazenske točke. Motociklist se pri tem naveže na proučevanje svojega vozila in odkrije tako v svojem motorju sile in kapaciteto, katere prej niti poznal ni. Z boljšo izrabo motorja pa mu je uspeh večji, stroški obrata pa manjši. Vrhu tega izboljša motociklist s takimi tekmami lastno vožnjo ter pridobi tudi v tem mnogo.

Zunanje države to obliko tekmovanja zelo goje, tudi iz vojaških ozirov, še bolj pa vsled splošne priljubljenosti. Nas je prvi začetek razveselil ter vidimo v tem prvi korak k uspešnemu napredovanju motociklističnega sporta.

Eno pa moramo vendar omeniti: Večini naših motociklistov je bila ta oblika tekmovanja nepoznana. Podsavez ni izdal nikakih podrobnih določil o načinu tekmovanja, o kvalifikaciji in kazenskih točkah, tako, da skoro nihče ni imel pravih smernic, tudi ni nihče vedel, kaj more iz vožnje izkoristiti v svoj prid. Pojmovali so nekateri limitirani čas tako, da so vozili s polno brzino, na to pa tik pred ciljem ustavljali go-stilnah, da ne bi prežgodaj prispeli na cilj. Taka prireditev izgubi svoj sportni značaj ter upamo, da bo podsavez v bodoče izdal točne predpise.

Kolesarske dirke so uspele dobro, le nekateri so imeli padce oz. defekte, katere je pripisovati deloma slabi in izvoženi okrajni cesti.

Red na progi je bil po domačih vaških društvih prav dobro vzdržan, tako, da sta se mogli tekmi nemoteno vršiti.

Doseženi so sledeči rezultati:

Podsavezna kolesarska skupina kolesarjev: I. Šolar, Goltes, Škrajnar 3 : 35 : 59 (Šolar en defekt) maksimalen čas 4.30 ure lahke skupine; — II. Nardin, Kosmatin, Zanoškar 4 : 05 : 2 (dva defekta) maksimalen čas 4.30 ure lahke skupine; III. Goltes Lado, Kobilca, Jerman, Vinšek 4 : 09 : 45 maksimalen čas 5 ur teška skupina. Start kolesarske skupine se je vršil iz Ljubljane od 13.15 v intervalu 2 minut. Start kolesarske skupine interval od 13.45 naprej. — **Rezultati motociklistov:** Kategorija D. K. W. motorjev pomožni motorji na kolesu. (Vozni čas predpisan štiri ure.) Gg. inženjer Bloudek, brez kazenskih točk., Kirmeswenger štiri ure brez kazenskih točk. Treo štiri ure dve in pol minuti (dve in pol kazenskih točk). Krasen uspeh malih motorjev. 3 startali, 3 došli, 2 brez kaz. točk. Kategorija 2, do 500 cm³ prostornine. (Vozni čas 3 ure.) Gg. Čeh »Oriol«, 3 ure brez kaz. točk, Kolšek »Wanderer« 3 ure brez kaz. točk, Pirnat »Bianchi« 3 ure brez kaz. točk. Barič »Premier« 2 : 56 : 30 (prehitro vozil, 3 in pol kaz. točk). Kategorija 3. čez 500 cm³. (Vozni čas 2 in pol ure.) G. Barešič »Wanderer« 2 kaz. točke, prep. Žire, 3 kaz. točke preh. Ljublj., skupaj 5 kaz. točk (tri defekte). Kategorija 4. motorjev s priklopnimi vozovi. G. Paternost »Standard« 9 HP, g. Modic »Farnir« 4 HP; čez maksimalen čas došla.

Ilirija je priredila v nedeljo z onimi kolesarji, ki niso šli v Zagreb, dirko na progi **Ljubljana—Kamnik**, ki je lepo uspela.

Dosegli so:

V skupini novincev: I. Knez v 43 min., II. Trampuš v 44 min. 51 sek. in III. Jesenšek v 44 min. 56 sek.

V težki skupini je zmagal: I. Zupan 42 min. 47 sek., II. Črne 42 min. 51 sek., III. Vinšek 42 min. 56 sek., IV. Kocmur 44 min. 55 sek.

Vsi tekmovalci so dospeli na cilj v predpisanem maksimalnem času 45 minut.

Zanimanje v Kamniku je bilo zelo veliko, salonski orkester je priredil v čitalnici koncert.

Dirki je z velikim zanimanjem sledil g. general Maister.

Želeti bi bilo, da se podsaveznih in klubskih dirk udeležujejo vsi okoliški klubi, če že ne tudi na zunanji, ker je gotovo v interesu vseh, da prireditve kar najbolje izpadejo. Šibkim klubom je pa prihranjeno mnogo stroškov, ker jim ni potreba prirejati večjega števila lastnih dirk.

V **Novem mestu** sta priredila agilni klub dolenskih kolesarjev v Novem mestu in Kolesarski klub v Št. Jerneju dirko, ki je prav lepo uspela. Novomeški klub kaže največ pravega pojmovanja pokrajinskega kluba, propagira neprestano sport, zdaj v tem, zdaj v onem kraju, prireja redne dirke, družabne večere itd. ter — raste.

J. G.

NOGOMET

Prvenstvena tekma MARIBOR—RAPID 5 : 1 (2 : 0).

Igrano 21. maja na Rapidovem igrišču, sodnik g. Valček, publike nad 1000. Koliko je bilo zanimanje za to tekmo, si more pravilno predstavljati le, kdor ve, da se deli mariborska sportna javnost, ozir, mariborska javnost sploh v dva velika tabora: v slovenskega, Mariborovega, in nemškega, Rapidovega. V prvenstveni tekmi med Mariborom in Rapidom se odločuje, ali bodo prvačili v mariborskem delu slovenskega podsaveza Slovenci ali Nemci. Žalibog prevlada pri teh tekmah med občinstvom

skoro vedno nacionalna strast, ki preide potem tudi na igralce. Tudi v tem slučaju so skušali elementi iz publike motiti potek igre in edino vplivanju občinstva je pripisovati, da se je res lepa igra prvega halftima v drugem polčasu nelepo zaključila.

Razume se, da sta se tekmece tudi to pot temeljito pripravila na odločilni boj. Oba sta nastopila s kompletnima prvima moštvoma.

Visoka zmagá Maribora pomeni sicer iznenadenje, toda bila je zaslužena. Njegovo moštvo je napravilo izredno ugoden vtis, sportno ponašanje moštva kakor posameznikov je dokazalo, da prvenstvo Maribora ne bo v ne vrednih rokah. Med Rapidom in Mariborom je marsikatera razlika. V prvi vrsti zaostaja Rapid v tehničnem oziru v ravnanju z žogo. Maribor igra premišljeno kombinacijsko igro, Rapid stavi več na uspehe in znanje posameznikov. Nasprotno zaostaja Maribor za Rapidom v temperamentnosti in v borbenem duhu.

Svoj uspeh ima zahvaliti Maribor največ izborni vrsti krilcev, ki je Rapidovo v vseh ozirih daleko prekašala.

Postave moštev: Maribor: Glaser — Skrabar II, Jurkovič — Wagner, Stauber, Marusig — Lenasi, Bratož, Vauda I, Vogrinec, Vračko. — Rapid: Dolinscheg — Barlowitsch, Kurzmann — Löschnig, Ferk, Baumgartner — Venko, Kohont, Hobacher, Winkler, Rudl.

Igra se je pričela s četrtturno zakesnitvijo. Po kratkem obojestranskem poskušanju in tipanju za slabimi točkami napade prvi Rapid. Ofenziva traja nekako četrte ure, nato stopi v boj tudi Mariborov forward. Igra je odslej otvorena. V 31. minuti se posreči Mariboru lep napad in Vauda placira neubranljivo v zgornji desni kot. 1 : 0. Maribor je je odslej nekoliko v premoči, v 38. minuti doseže Vogrinec z glavo 2. gol. Polčas 2 : 0.

V drugem polčasu je igral Rapid nervozno. Forward se je sicer trudil na vso moč, da bi iztrgal Mariboru zmagó, toda napadi so bili negotovi in premalo premišljeni. Hobacherju se je v 12. minuti posrečil iz večje oddaljenosti lep strel, ki ga Glaser ni mogel več zadržati. 2 : 1. Iz enajstmetrovke vsled handsa je nastal 3. gol za Maribor (Vauda), obenem pa je započel Rapid s skrajno brezobzirno igro. Ugovarjanje sodniku je dovedlo do izključitve Winklerja. Blesura levega Rapidovega branilca je nato povzročila vmešavanje Rapidovih pristašev in prekinjenje igre. Razburjenost se je vendarle hitro polegla. Z dovoljenjem sodnika (?) se je vrnil tudi izključen Winkler. Maribor vztraja potem do konca v očitni premoči. Po Vaudi doseže 4. gol in malo pred koncem iz druge enajstmetrovke končni rezultat 5 : 1.

V Ljubljani se je vršila 21. maja prvenstvena tekma **Ilirija III—Svoboda Moste rez.**, ki se je končala z visoko zmagó Ilirije 13 : 0. Mladi igralci Ilirije so razvili pri tem zgledno lepo kombinacijsko igro.

V Mariboru so se vršile razen tekme med Rapidom in Mariborom še sledeče prvenstvene tekme: **MAK—Ptuj 8 : 1, Rapid rez.—Maribor rez. 7 : 2.**

Zagreb — Graz 2 : 1 (1 : 1).

V Zagrebu se je vršila 21. maja reprezentančna tekma med Zagrebom in Grazom. Pričakovana visoka zmagá Zagreba se ni uresničila. Graško moštvo se je nahajalo v izvanredni formi. Da ni imelo smole, bi doseglo vsaj neodločen rezultat. Halveslinija gostov je halveslinijo Zagreba znatno nadkriljevala, levi krilec Sartory je bil celo najboljši igralec na prostoru. Domače moštvo je bilo nedostatno posebno v obrambi, zelo slab je bil nadalje Pažur II. V splošnem je bilo zagrebško moštvo napram gostom počasno, brez starta in brez elana. Graz je bil v polju boljše moštvo, vendar je imelo zagrebško moštvo nekoliko več od igre ter se je vzdrževalo pogosteje pred

graškim golom. — Moštvi: Zagreb: Friedrich (Hašk) — Šifer (Gradj.), Pažur I (Conc.) — Pažur II (Conc.), Dubravčič (Conc.), Šterk (Hašk) — Babič (Gradj.), Zinaja (Hašk), Perška (Gradj.), Vinek (Hašk), Šojat (Hašk). — Graz: Rosner (GAK) — Sinković (Sturm), Fritzl (GAK) — Skaza (Sturm), Grünhut (GAK), Sartory (Sturm) — Hruby (GAK), Polster (GAK), Doller (Sturm), Waldhauser (GAK), Fiedler (GAK).

Prvi gol je dosegel v 7. minuti Graz (Polster). V 10. minuti težka blesura graškega golmana, katerega je zamenjal za nekaj minut Sartory, potem rezerva Payer. V 24. minuti je dosegel Vinek izravnavo. Od 27. minute naprej napadajo večinoma Gradčani, ne da bi dosegli nadaljnje uspehe. V drugi polovici je igral v graškem голу Oberbichler. Zmagoviti gol je padel v 15. minuti po Vineku.

Igro je vodil dunajski sodnik Schmidt v obojestransko zadovoljstvo.

ILIRIJA—PRIMORJE 5 : 0 (2 : 0), KOTI 5 : 3.

Prvenstvena tekma, sodnik g. Betetto, publike okrog 1000. Postava moštev: Ilirija: Heruc—Pretnar, Beltram—Deržaj, Zupančič II, Hus—Weibl, Oman, Učak, Vidmajer, Pevalek II. Primorje: Peterlin—Petrič, Ternovic—Slamič, Ropas, Kotnik—Žargaj, Birs, Čamernik, Zucchiatti, Windisch. Primorje je igralo najboljšo tekmo letošnje sezone. Spremembe v postavi moštev so se obnesle. Obramba je popolnoma zadostila svoji nalogi, boljši branilec je bil vsekakor Ternovic. Halfi so igrali z vso požrtvovalnostjo, vendar preveč za obrambo in premalo za forward. Centerhalf Ropas je bil neumen ter najboljši v Primorju. Forwardova igra je bila raztrgana. Birs v forwardu ni tisto, kar je bil kot half. Z nepotrebnim dribljanjem skazi drugim marsikatero šanso. Tehnični manko so nadomestili Primorci skoro docela z elanom in požrtvovalnostjo.

Od Ilirije smo videli že mnogo lepših iger. Vendar pa je bila v drugi polovici skoraj vedno v premoči. Najopasnejši Ilirijan je bil Vidmajer, ki je igral levo zvezo. Krileci so bili izredni. Obramba je storila svojo dolžnost. Vrtar je, kolikor je imel posla, brezhibno izvršil svojo nalogo.

Sodil je g. Betetto, ki ta pot ni bil dober. Del občinstva ga je dolžil pristranosti v škodo Primorja. Vsekakor je bil to oni del občinstva, ki je sam motril igro s pristranostjo. Ne zdi se nam priporočljivo, da pripada sodnik eni izmed strank, kakor se je zgodilo pri tej tekmi, ker že sama pripadnost enemu igrajočih klubov zbudila lahko sum pristranosti.

Del občinstva je tudi topot zopet dokazal, da ni zrel za resen sport. Zagrizenim »klubašem« naj bo povedano, da s takim nastopom le škodujejo svojemu klubu. Nič manj nezrelo je poročilo o tej tekmi v dnevniku »Jugoslavija«. — Pred začetkom tekme je predsednik Ilirije čestital g. Deržaju, ki je igral stoto igro za barve svojega kluba.

V predigri je zmagala **Ilirija II nad Slavijo s 4 : 2** (prv. tekma).

Hermes—Celje 2 : 1. V prijateljski tekmi, ki se je vršila 28. maja v Celju, je zmagal po lepi igri ljubljanski Hermes.

Ilirija rez.—Akademiki 6 : 1. Prvenstvena tekma, v kateri je imela Ilirija kljub slabi formi veliko premoč, izvzemši del drugega polčasa.

Ilirija—Sparta 3 : 0. Prvenstvena tekma med Ilirijo in Sparto bi se morala vršiti 27. maja na igrišču Ilirije. Sparta ni nastopila, vsled česar zgubi po pravilniku z 0 : 3.

Hermes rez.—Svoboda Moste rez. 3 : 1. (Prvenstvena tekma.)

Sturm, Graz—Rapid, Maribor 6 : 1. Graški Sturm je gostoval 25. maja z lepim uspehom v Mariboru. Njegova igra je spominjala na prve dunajske klube, Rapid mu ni bil resen protivnik.

Maribor—Varaždinski š. K. 2 : 1. S. S. K. Maribor je igral 25. maja v Varaždinu. Igra je bila unfair, sodil je jako slab sodnik.

Svoboda—Ptuj 4 : 2. Tehnična premoč Svobode, sicer otvorena igra.

Maribor—Svoboda 4 : 0. Tekma s Svobodo 28. maja je bila poslednja Mariborova prvenstvena tekma za 1921/1922. Maribor stoji definitivno na prvem mestu prvenstvene tabele mariborskega okrožja LNP. Od 10 tekem jih je 9 dobil in 1 igral neodločeno. Dosegel je torej 19 točk in score 48 : 8.

Prvenstveno tekmo Atletiksportklub—Celje, igrano dne 14. maja, je upravni odbor LNP. razveljavil na protest S. K. Celje.

Zagreb 21. maja: Hašk komb.—Gradjanski komb. 5 : 1. Hašk s 7, Gradjanski s 4 rezervami. — Penkala—Grafika 12 : 0,

Slavija—Sava 4:1, Željezničari—Poštari 8:0, Makabi—Derby 3:2. — Sparta je igrala v Belovaru proti Gradjanskemu 2:2.

Zagreb 28. maja: Prvenstvene tekme: Gradjanski—Ilirija 6:0, Hašk—Concordia 6:2. Haškova zмага je zaslužena, vendar rezultat previsok. Z izjemo prvih 20 minut, ko je bila premoč na strani Concordije, je bil Hašk gospodar situacije. V Hašku je igral prvič Vrbanič, prejšnji desni back Šparte. — Concordia je v začetku igre mnogo obetala, potem pa, ko je dosegel Hašk od 24. do 40. min, nič manj kot 4 gole, je popustila. Forward je igral brez sistema, med krilci je bil dober edini Löwenfeld. — Tipografija—Derby 2:2. Makabi—Poštari 3:0, Sava—Željezničari 0:0, Amater—GrafiKa 6:0.

V Beogradu se je vršila tekma med reprez. Beograda in Š. K. Vardar. Reprez. team je zmagal s 6:1.

V Pragi je gostoval od 21. do 28. maja prvak škotske profesionalne lige Celtic. Češki nogomet je slavil nad njim tri senzacionalne trijumfe, Sparta ga je 21. maja premagala z 2:1, Slavia 25. maja s 3:2 in 28. maja zopet Sparta z 2:0.

Praga, 21. maja: Slavia—Union Ž. 5:2, DFC—DFC, Aussig 4:3, Meteor—Sparta, Kladno 2:1.

Praga 28. maja: Vršovice—Viktoria Ž. 1:0.

Brno 21. maja: Moravska Slavia—Hanacka Slavia 5:2, Židenice—Čechie, Karlin 2:2.

Dunaj 21. maja: Odigralo se je tretje kolo za avstrijski cup. Izidi: Amateure—Slovan 3:1, Sportklub—WAF 0:0, Admira—Hakoah 1:0, Vienna—Sportfreunde 4:1.

Dunaj 25. maja: Prvenstvene: Rapid—Vienna 4:1, Wacker—Floridsdorf 3:2. — II. razr.: Slovan—Bewegungsspieler 3:1.

Dunaj 28. maja: Prvenstvo: Sportklub—Hertha 2:0, Hakoah—Amateure 1:1, Rapid—WAF 4:1, Ostmark—Simmering 1:1, Vienna—Floridsdorf 5:1, Wacker—Rudolfshügel 3:2. — Stanje prvenstva 28. maja: Sportklub 30 točk, Hakoah 27, Amateure, Rapid 26, Wacker 22, Vienna 20, Hertha 19, WAF, Rudolfshügel 16, Ostmark 15, Floridsdorf 14, Admira 11, Simmering 8. — II. razred: WAC—Red Star 3:0, Germania—Criketer 2:1, Slovan—Simmeringer SV. 4:1, Gersthof—Renn-

weg 6:1, Donaustadt—Sturm 14 1:1, Sportfreunde—Blue Star 7:2.

Graz 28. maja: G. A. K.—Rudolfshügel, Wien 3:1 in 0:3, Sturm—Korneuburg 3:1 in 2:2.

Poljska—Švedska 2:1. Tekma se je vršila v Stochholmu 28. maja.

V Milanu se je vršila 26. maja propagandna tekma med prvakom angleške profes. lige Liverpoolom in Burnleyem. Rezultat 1:0 za Burnley. Italijanski publikij je bila mojstrska igra Angležev premalo temperamentna, premirna in preveč znanstvena.

Huddersfield Town, eden prvih angleških profesionalnih klubov, je zmagal v Kodanju nad Boldklubben 1903 s 3:0 in nad komb. kodanskim teamom z 2:1.

KOLESTARSTVO

Zvezdna dirka v Celje se vrši, kakor je bilo objavljeno, v nedeljo, dne 18. junija t. l. Kolesarski klubi »Podsavaža« se nujno naprošajo, da odgovorijo na tozadevno okrožnico »Podsavaža« ter čim prej javijo število dirkačev, vrsto tekme in progo, da bo mogoče pravočasno sestaviti točni razpored dirke. Hrvatski klubi so vsi prijaviteli udeležbo, ter bo priredil ta dan »Hrvatski klub motociklista Zagreb« motocikliško kvalitetno vožnjo na progi Zagreb—Celje.

Juž. kol. podsavez za Slovenijo.

Svetovna prvenstva 1922. Trenotno so določeni termini za svetovna prvenstva na New Brighton-dirkališču v Liverpoolu: 28. julija zvečer amaterji na kratko progo, predteki; 29. julija glavna tekma za svetovno prvenstvo na kratki progi; 7. avgusta prvenstvo profesionistov na kratko progo. Svetovno prvenstvo na 180 km.

Bordeaux—Paris, 587 km, se je letos dirkalo ob rekordni udeležbi tekmovalcev. Zmagal je Francois Pellissier v 21 urah, 56 min., 15 sek. proti Mottiat in Masson.

Poslovni odbor L. N. P. v Mariboru.

Stanje prvenstva sezone 1921/22 dne 16. 5. 1922:

Ime kluba	Maribor	Rapid	MAK	Svoboda	Korotan	Ptuj	Igral	Dobil	Neodl.	Izgubil	Gole		Točke	Mesto	Opazke	
											dal	prejel				
Maribor . . .		(5:3)	(3:1) 3:2	(5:0)	(1:1) 3:0	(3:0) 16:0	8	7	1	—	39	7	15	I.	Številke v oklepajih značijo jesensko prvenstvo sezone 1921/22.	
Rapid	(3:5)		(3:6) 5:3	(3:2)	(6:1) 3:0	(3:0) 2:0	8	6	—	2	28	17	12	II.		
MAK	(1:3) 2:3	(6:3) 3:5		(4:2) 5:3	(3:5) 5:1	(3:0)	9	5	—	4	32	25	10	III.		
Svoboda . . .	(0:5)	(2:3)	(2:4) 3:5		(3:1) 2:1	(4:0)	7	3	—	4	16	19	6	IV.		
Korotan . . .	(1:1) 0:3	(1:6) 0:3	(5:3) 1:5	(1:3) 1:2		(3:1) 0:3	10	2	1	7	13	30	5	*		* Se je dne 29. apr. 1922 razdružil.
Ptuj	(0:3) 0:16	(0:3) 0:2	(0:3)	(0:4)	(1:3) 3:0		8	1	—	7	4	34	2	V.		

Prvenstvo rezerv po stanju z dne 16. 5. 1922.

Ime kluba	Marib. II.	Rapid II.	MAK II.	Igral	Dobil	Neodl.	Izgubil	Gole		Točke	Mesto	Opazke
								dal	prejel			
Maribor II. .		(3:1)	(8:1) 4:1	3	3	—	—	15	3	6	I.	Številke v oklepajih značijo prvenstvo jesenske sezone 1921/22. (Glej lansko tabelo!)
Rapid II. . .	(1:3)		(5:2) 8:3	3	2	—	1	14	8	4	II.	
MAK II. . . .	(1:8) 1:4	(2:5) 3:8		4	—	—	4	7	25	—	III.	

ATLETIKA

Praha—Brno 7747 točk. Na lahkoatletski tekmi mest Prahe in Brna je zmagala Praha z veliko premočjo. Najvažnejši rezultati so: Tekma na 100 m, Fleischer, Brno, 11,6 sek.; 400 m Boroviška, Praha, 55 sek.; 800 m Gatz, Brno, 2:10; 1500 m Vohralik, Praha, 4:24,2; 5000 m, Lichne, Praha, 17:03,8; 4 × 100 Brno 45,8; olimpijska stafeta: Praha, 3:47,7. Skok v višino: Stfolec, Brno 1,70 m, s palico: Ivo, Praha, 3,5 m. Disk: Suk, Praha 37,32 m. Koplje: Hijtmanek, Praha 49,24 m. Krogla: Narančić 12,33 m.

Slavija v Marseillu. Pri velikih lahkoatletskih tekmah v Marseillu, katerih se je udeležila tudi praška Slavija, je zmagala Českoslovaška v teku na 800 m z 2:02, v skoku v višino z zaletom z 1,75 m, s palico 3:31, v stafeti 4 × 100 in v metanju krogle. Tekem se je udeležilo nad 200 atletov.

Zmaga Českoslovaške nad Francijo. V Pershingovem stadionu je zmagala ženska reprezentanca nad francosko v lahki atletiki z 41:34. Čehoslovakinje so izboljšale ženske svetovne rekorde na 80, 200 in 4 × 100 m. Rezultati so: 80 m Mejzlikova (ČSR.) 11 sek., 200 m Mejzlikova 28,6 sek.; 4 × 100 m Českoslovaška 53,2 sek. Skok v daljavo Mejzlikova 4,61, skok v višino Lelie (Francija) 1,35, Krogla: Mejzlikova 15,84 m. — Par dni preje je priredila ženska federacija v Pershingovem stadionu pomladno sportno slavlje, katerega so se udeležile tudi Čehinje. Priporile so si Prinx d'excellence. Bile so prve v stafetnem teku, troboju, skoku v višino in v prostih vajah. Pri celotni klasifikaciji so bile pa druge, ker je večje število Francozini startalo.

Potsdam—Berlin, stafetni tek na 25 km. Startalo je 94 moštev s 3900 tekači, nedvomno rekord v stafetnih tekih. Zmagal je S. K. Charlottenburg v 1:03:12,6 proti klubu policije v Berlinu z 1:04:26,1.

Novi rekordi. John Weissmüller je izboljšal svetovni rekord za 228 yardov na 2:17,8, Arne Borg za 440 yardov v 5:11,6, pri čemer je še rekord za 400 yardov v 5:05,2.

TENIS

Svetovno prvenstvo, ki se je odigralo v Bruslju, so osvojili Francozi. V single je dobil Cochet proti Špancu Gomara svetovno prvenstvo s 6:0, 2:6, 4:6, 6:1, 6:2. V double sta zmagala Cochet in Borotra za Francijo proti Mishu in Dupont s 7:4, 6:1, 6:1, 6:3. V damskem single-u je zmagala mlle Lengled proti mis Ryan s 6:3, 6:2 in v damskem double-u Lenglen in Ryan proti Beamish in Kean. V mešani igri Cochet-Lenglen proti Gilbert in Beamish.

AVTOMOBILISTIKA

Organizacija avtomobilistov v ČSR.

V Českoslovaški je 9 klubov avtomobilistov, in sicer na Češkem:

Autoklub ČSR v Prazi s 531 člani, Egerländer Automobil-Klub v Karlovih varih z 208 člani, Pilsener Automobil-Klub v Plznji s 60 člani, Autom.-Club für Mittelböhmen v Prazi s 100 člani, Nordwestböhmischer Autom.-Klub v Teplicih-Šanovi s 105 člani, Nordböhmischer Autom.-Klub v Libercih s 110 člani, Nordböhmischer Kraftfahrerbund v Češki Lipi s 165 člani;

na Moravskem:

Mährisch-schlesischer Autom.-Klub v Brnu s 135 člani; člani;

na Slovaškem:

Klub slovenských automobilistů v Bratislavi s 164 člani. Organiziranih je torej skupno 1578 avtomobilistov. — Dalje je v Prazi še en klub, in sicer najstarejši izmed vseh, »Klub cyklistů a motocyklistů Praha 1883«, kateri ima 130 članov.

Fédération Internationale des Clubs Motocyclistes je sprejela na svojem obnem zboru v Milanu te definicije:

»Velociped« (kolo) z motorjem: pnevmatike 38 mm, prostornina valjev 125 cm³; »Scooter« (izgov. skuter); pnevmatike 42 mm, prostornina valjev 175 cm³; »Side-car« (izgov. sajdkér): pnevmatike 55 mm, prostornina valjev 250 cm³; »Cykle-car« (izgov. sajklkér): teža 250—300 kg, prostornina valjev 750 cm³.

Amerikanski avtomobili.

120 avtomobilskih tovarn v Združenih državah izdeluje »kupno 570 tipov voz. Najdražji izmed njih je ameriški »Rolls Royce«, ki je popolnoma enak angleškemu originalu, in se

prodaja kot odkrit voz s tremi sedeži za 14.900 dol. Najcenejši ameriški voz je »Ford« za 355 dol. Za njim gledé cene najbližji vozovi so že znatno dražji: tako stane »Chevrolet« 525 dolarjev, pod 1000 dolarji stanejo »Overland«, »Marxwell«, »Douge«, »Durant« in »Buick«; »Studebacker« stane 1125 dol. Za »Rolls Royce« najdražji so »Lokobile« — 12.000 dol., »Pierce-Arrow« — 6000 do 8000 dol. Večina cen je od 1500 do 3000 dolarjev.

Šestvaljčnih voz je več nego štirivaljčnih; tudi je mnogo osemvaljčnih, celo dvanajstvaljčnih voz. Število valjev ne igra v ceni posebne vloge; tako stane dvanajstcilindrska limousina »Packard« le 9600, (šestcilindrski »Rolls Royce« v isti izvedbi 16.450), dvanajstcilindrski »Haynes« celo samo 3625 dolarjev.

Kar se tiče karoserij, so razen »roadsterna« z dvema sedežema najbolj razširjeni: odkriti voz s 4 do 7 sedeži, zakriti »Sedan«, »Coupé« in »Limousina«. — Vzlic temu, da je prešla Amerika krizo, katero pa ni še popolnoma prestala, so nekatere tovarne povečale svojo produkcijo, n. pr.: »Studebacker« je izdelal v prvem polletju 1921 okoli 34.000 voz, dočim jih je bilo l. 1920 le 25.000.

Razvoj avtomobilov v Franciji. »Družba narodov« ugotavlja v okviru prometnega problema tudi število avtomobilov v posameznih deželah. In tu se je pokazal hitri prirastek avtomobilov v Franciji, kateri je zanimiv tudi radi svojih vzrokov. L. 1913. je ugotovljeno po davčni statistiki 90.959 osebnih avtomobilov. Tovorni vozovi, za katere se ne plačuje davkov, niso v statistiki: po rekvizicijah za armado pa se da sklepati, da jih je bilo okoli 8000. Torej je imela Francija pred vojsko približno 100.000 avtomobilov. — Po vojski, l. 1921., so jih našli že 203.000. Zanimivo je, da je število osebnih avtomobilov le malo naraslo, na 110.000, kar pomeni proti l. 1913. prirastek 20 odstotkov. Nasprotno se je število tovornih voz podestavilo: zasebnih je 70.000, v armadi 14.000 in v službi ministrstva osvobojenih krajev 9000, torej skupno 93.000. — Vzroki tega lepega razvoja so razen ugodnosti, katero nudi hitrost in pripravljenost avtomobila, posebno izkustva, katera si je pridobilo mnogo občanov o priliki vojaškega službovanja, dalje razprodaja velikih skladišč združenih armad in nujne potrebe, katere je povzročila obnovitev mirovnega življenja dežele, in končno tudi železniška kriza. — Vsi ti vzroki so ugodno vplivali na ustanovitev in razvoj javnih avtomobilnih prog, katere so vezale pred vojsko le nekatere oddaljene kraje z ostalim svetom. Avtomobilne proge za javni promet se širijo tudi radi tega, ker je ustanavljanje lokalnih železnic zelo drago. Danes podpira država denarno 91 podjetij, kateri vzdržavajo 185 avtomobilnih zvez v skupni dolžini 8000 km, ki se nahajajo v 41 departementih (okrajih). Prevažajo se potniki, prtljaga, blago in pošta.

XIV. mednarodna razstava avtomobilov v Prazi 1922. Epidemična avtokolona, katero je naročila naša država za ministrstvo narodnega zdravja, je zbudila zaslužno pozornost v standu tvrdke Laurin & Klement. Kolona ima laboratorijski voz, transportni voz, kopališče in desinfektor. Motor je štirivaljni 100 × 150 mm. Slična kolona se rabi že celo leto na Slovaškem in v Podkarpatski Rusiji. Radi dobrih uspehov, katere so tam z njo dosegli, se je odločilo naše ministrstvo narodnega zdravja, da naroči dve taki koloni za Makedonijo. Epidemične avtokolone so namenjene za pobijanje nalezljivih bolezni, posebno v krajih, ki so oddaljeni od železniškega prometa.

Iz statistike poštne ministristva Českoslovaške, l. 1913. je prevozilo na ozemlju českoslovaške republike 24 avtobusov 79.500 km in prevažalo 795.350 oseb. Lani (l. 1921.) je prevozilo 193 vozov 1.950.442 km in prevažalo 1.750.922 oseb in 161.973.615 kilogramov blaga. — Kaj pomeni oziroma bi pomenil avtobusovi promet za naše južoslovaške dežele, si lahko predstavite, ako pogledate na zemljevid Jugoslavije, ker so železnice še jako redke in nepopolne. Ako priznavamo, da je železnica socialno (družabno) dobro, ne moremo odrehati avtomobilu isti naslov, ker avtomobil učinkovito nadomešča železnico in jo dopolnjuje. G. Z.

Avtomobilna tekma »Okoli Českoslovaške«. Velik pomen »mednarodne tekme zanesljivosti za turne avtomobile« je priznala država z ustanovitvijo državne mednarodne potovalne cene českoslovaške republike. Pri tem se je držala načela, naj se oceni avtomobilna znamka in naj si pridobi ceno tovarna zmagujoče znamke. Glavni pogoji za pridobitev cene so: Oceniti se po vzorcu B: (n + 1). Pri tem je B število točk, katere si pridobé skupaj vozovi dotične znamke, in n število teh voz. Točke B se določijo na ta način: Ako pomeni S število startujočih voz vseh znamk, dobijo vsi vozovi, kateri so dospeli na cilj brez kazenskih točk, vsak po S točk; diskvalificirani vozovi in tisti, ki sploh niso dosegli cilja, ne dobé nobene točke, 1 točko dobi voz, kateri ima največje število kazenskih točk, 2 točki voz z najbližje manjšim številom točk itd. Ceno je treba si pridobiti trikrat zaporedoma in ona pripada definitivno tisti znamki, katera bo imela v teh treh tekmah najboljše uspehe.

SLUŽBENE OBJAVE

Iz III. plenarne seje Sportne Zveze dne 30. maja pod predsedstvom dr. H. Souvana. Odobre se zapiski zadnjih sej, prečitajo došli dopisi in rešitve. Z zahvalo se vzame na znanje naklonitev pokrajinske uprave za Slovenijo Din 500.— za udeležence sportnih tekem v Beogradu. Teh se udeleži 8 tekmovalcev in 1 delegat Saveza za razsodišče.

Sportno Zvezo zastopata v Beogradu gg. univ. prof. dr. Jesenko in Gorec.

Ker se plavalni savez za Slovenijo še ni konstituiral, skliče podpredsednik Sp. Zv. potrebne sestanke, da pride čim prej do ustanovitve.

Sportni Zvezi sta došli dve prehodni darili za atletiko, in sicer eno za prvenstvo srednjih šol, eno pa za prvenstvo akademikov. Atletski Savez prevzame razpis in izvedbo tekmovalj, srednješolsko prvenstvo se ponudi šolski oblasti v izvedbo.

Poročilo blagajnika se vzame na znanje ter se mu naroča, da pozove ponovno vse klube, da plačajo davek in članarino, ter se bo o onih, ki se niti temu pozivu ne bi odzvali, razpravljalo na prihodnji seji Sp. Zv.

Poročilo odseka za ženski sport in tenis se vzame na znanje.

Sklene se sklicati verifikacijski odsek pod vodstvom gospoda Vodiška, ki izvede takoj verifikiranje tekmovalcev odsekov. Pri tem se izda sledeče navodilo: Vsak tekmovalcec, ki želi tekmovali v raznih panogah, more tekmovali in biti verifikiran le za en in isti klub v vseh panogah. Le ako dotični klub ne goji katere izmed teh panog, se more s privolenjem svojega kluba za dotično panogo prijaviti za drugi klub. Ker smatra Sportna Zveza, da povzdigne disciplino čutenja in čišlanje svojega lastnega kluba in doseganje sportnih uspehov za svoje klube barve, ter da mora vsak sportnik videti v svojem klubu svojo matico, priporoča svojim podsavezom, da osvoje isto načelo ter ga praktično izvajajo.

Glede poročila o nogometni tekmi Ilirija: Primorje v tujkajšnjem dnevniku »Jugoslavija« se sklene naprositi Lj. nogometni podsavez, da intervenira za stvarna poročila in za preprečenje napadov na sport, ki morejo sport v javnosti diskreditirati.

Glede smuči se sklene, da ostane vplačana kavcija kot odškodnina za uporabo in obrabo smuči ter se ista smučarjem ne vrne. Vse smuči mora zbrati gospodar najkasneje do konca junija.

Prihodnja seja Sportne Zveze se določi na ponedeljek, dne 12. junija 1922. Tajništvo Sp. Zv.

Vsem onim smučarjem, odnosno klubom, ki so si svoječasno izposodili smuči, naznanjam, da je treba vrniti smuči osnažene in nepoškodovane najkasneje do 30. junija t. l. Smuči je oddati v pisarni Sportne Zveze le proti potrdilu. Plenum Sp. Zv. je določil, da se računa za vsake nepoškodovane vrnjene smuči 25 din. odškodnine, vsled česar se kavcija ne bo vrnila. Poškodbe je plačati sorazmerno temu, kolikor bo veljalo popravilo. Vsi tisti, ki smuči v označenem roku ne bi vrnili, bodo morali plačati dvojno odškodnino.

Gospodar Sportne Zveze.

IZ SLUŽBENIH OBJAV JUGOSLOVANSKEGA ATLETSKEGA SAVEZA.

Vsled vedno večjega razvoja lahkoatletičnega sporta pose je kazala potreba, da morajo biti vsa tekmovalja in priredbe vodene in nadzirane po strokovnjakih. Ta potreba postaja tem večja z ozirom na velike izbirne meetinge za tromatch Češka—Poljska—Jugoslavija, ki se bodo vršile 5. in 6. avgusta t. l. v Pragi. Vsled tega razpisuje J. A. S. tečaje za sodnike in funkcionarje ter oficijelne preizkušnje na podlagi sledečega pravilnika:

1. Razen že po J. A. S. določenih funkcionarjev za lahkoatletična tekmovalja ne more postati nikdo sodnik ali overovatelj doseženih uspehov, kdor ne položi izpita pred komisijo, katero določi upravni odbor J. A. S.

2. Izpit se deli na teoretični in praktični. V teoretični del spada znanje pravil J. A. S. običnega pravilnika in pravilnika za tekmovalja. Dalje proučitev tehnike posameznih disciplin na podlagi dela dr. Feodorja Lukača: »Technik der leichtathletischen Übungen«. Znanja svetovnih in jugoslovanskih rekordov po tabeli, katero objavlja J. A. S. v svojem službenem glasilu.

Praktični del izpita: Za starterja: 12 startov na 50, 100, 200 m; 2 starta na progah več kot 40 m; 12 poizkusov pri metanju; 12 poizkusov pri skokih.

Sodnik na cilju: 12krat določiti placement po številkah tekmovalcev na progi 50 ali 100 m; 12krat določiti najboljši uspeh oziroma mesto pri metih; 12krat določiti natančno višino ali daljino pri skokih ter podati svoje mnenje veljavnosti skokov, tekov ali metov.

Merilci časa: 12krat določiti natančen čas pri tekih na 50 in 100 m; 2krat določiti natančen čas pri tekih nad 400 m; 6krat določiti višino ali daljino pri skokih; 3krat določiti daljino pri vseh metih.

3. Kandidat se more podvreči praktičnemu izpitu šele po dobro prestanem teoretičnem izpitu.

4. Pri praktičnem izpitu dobi vsak kandidat poseben formular, na katerem si zabeleži uspehe in rezultate merjenja, oziroma svojo sodbo o placementu in veljavnosti dotične discipline. Komisija zapisuje svoje opazke na drugi formular ter pošlje vse skupaj v zaprtem ovoju J. A. S. Opazke ne smejo biti skontrirane.

5. Če se vrši izpit o priliki javnega tekmovalja, se ne smejo rezultati prej objaviti, preden ne odda kandidat svoje beležke.

6. Ako smatra J. A. S. na podlagi zapisnika o teoretičnem in praktičnem izpitu kandidata za sposobnega, ga imenuje svojim službenim funkcionarjem z istočasno objavo v službenem glasilu.

7. Kandidat mora dovršiti 20. leto.

8. Vsak kandidat lahko položi izpit trikrat.

9. Kraj in čas izpitov se objavita pravočasno.

TURISTOVSKI KLUB SKALA.

Odsek amaterfotografiov T. K. Skala ima važen sestanek v petek, dne 9. junija, ob 20. uri v zadnji sobi Narodne kavarne. Vsi člani amaterfotografiov se vljudno pozivljejo, da se tega sestanka zanesljivo udeleže. Ostali člani nimajo pristopa! V nedeljo, 11. junija, se vrši prvi pouk na prostem.

Načelnik.

Smučarska komisija, izvoljena na I. rednem obnem zboru, je dokončala svoje delo in jo je odbor razrešil dolžnosti. Smučarski odsek T. K. Skala se bo iznova organiziral po posebnih določbah. Sestavljena so tudi tekmovalna določila, na katerih podlagi bo klub priredil v prihodnji zimskosportni sezoni tri lastne smučarske tekme. Dotični smučarji kluba, ki se bodo prijavili za krmarje, bodo morali položiti krmarški izpit. Vsak član odseka se bo moral pismeno izjaviti, da se bo ravnal po vseh odredbah krmarškega zbora, ki bo načeloval odseku. Odsek si bo nabavil za člane večje število smučev (Bilgeri-stremana), v zalogi bo imel stremana, stremenice, krplice in sploh večino smučarske opreme. Odsek si nabavi enotne smučarske čepice v obliki jugoslovanske šajkače. Tozadevna naročila se že izvršujejo. Odseku se je posrečilo pridobiti dva telefona, ki se bosta pri bodočih smučarskih klubovih tekmah uporabljala. Nekaj dečkov se je prijavilo za smučarski naraščaj, ki bo gojil smučski sport pod vodstvom posebnega krmarja. — Vsi, ki se bodo v prihodnji zimskosportni sezoni posvetili smučarstvu, se morajo prijaviti pismeno najkasneje do 30. junija t. l., ker se bo v juliju odsek že organiziral.

Damski odsek T. K. Skala se ustanovi še ta mesec. Klub Skala b odal tudi ženskemu spolu priliko, da se čim prej in bolje uveljavi na polju turisticke in smučarstva. Posebna določila za ta odsek so že odobrena.

V smislu § 6. c) se črtajo iz kluba: Andrej Lasič, stud.; Gojmir Pehani, stud. tehn.; Joža Gračner, stud. iur.; M. Gjud, stud. tehn.; A. Gspan, stud. gymn.; Milan Kessler, stud. gymn.; Venčeslav Bizjak, stud. akad. comerc., vsi v Ljubljani.

Novi člani: Milica Mrzlikar, učiteljica; France Pintar, tipograf; Anica Škerlj, Fanči Umnik v Ljubljani in Fanči Poklukar, Gorje pri Bledu. Tajnik.

RAZNO

Praški stadion. Čehi so otvorili na dan 27. maja svoj prvi stadion. To je za celo Češkoslovaško važen dogodek ter ni dvoma, da bo ravno stadion doprinesel mnogo k nadaljnemu sijajnemu razvoju češkoslovaškega sporta. K otvoritvi je prispele mnogo inozemskih sportnikov ter so pričele v nedeljo 28. slavnostne otvoritvene tekme v skoro vseh sportnih panogah. Teh tekem se je udeležilo tudi vojaštvo z lastnimi tekami.

Jadranska banka Beograd

Delniška glavnica: Din 30,000.000—

Rezerva: Din 15,000.000—

Podružnice:

Celje, Cavtat, Dubrovnik, Ercegnovi, Jelša, Korčula, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metković, Sarajevo, Split, Šibenik, Zagreb

Naslov za brzojavke: Jadranska

Afiliirani zavod:

82 Cortland Street

Frank Sakser State Bank

New York City

„INDUS“

izdeluje med drugim tudi

d. d. za industrijo usnja in usnjatih izdelkov ::

LJUBLJANA

ter nahrbtnike in sportne pasove itd.

čevlje iz chrom-usnja za tennis, čevlje za nogomet, žoge za nogomet, dokolenice (gamaše)

AUTO

Bencin ☐ Olje ☐
Mast. Pnevmatika
Vsa popravila in vožnje

Jugo-Auto

d. z o. z.

Ljubljana

Le prvovrstno blago in delo po solidnih cenah

Medić, Rakovec & Zankl,

d. d. z o. z.

preje ZANKL sinovi LJUBLJANA,

ima v zalogi

pravi firnež

v priznано najboljši in zanesljivi kakovosti; barve za obleke, vse vrste barv, suhe in oljnate, mavec (Gips), mastenec (Federweiß), strojno olje, prašno olje, karbolinej, steklarski in mizarški klej, pleskarske, slikarske in zidarske čopiče kakor tudi druge v to stroko spadajoče predmete. — Ceniki se ne razpošiljajo.

Osební in tovarni avtomobili tvrdke

„FIAT“ WIEN - TURIN

takoj dobavni

O. Žužek, Ljubljana, Sodna ulica 11

Tel. interurb. 461

JAX IN SIN

Gospodstva cesta 2

bogata zaloga koles STYRIA,

DÜRKOPP, orožnih (Waffenrad)

dalje: pisalnih strojev „ADLER“ ter ŠIVALNIH STROJEV za rodbino in obrt. Ceniki zastoj in franko.

Angleško in češko sukno, dežni plašči, modne in sportne obleke lastn. izdelka, raglani, pouršniki, čepice, perilo itd. vedno v zalogi pri turški

Drago Schwab

Pod Narod. kavarno Ljubljana Dvorni trg šte. 3

Lastni modni atelje

Podružnica za Slovenijo:
Ljubljana, Stari trg št. 11

□ Zahtevajte oferte!

CROATIA

zavarovalna zadruga
v Zagrebu

Sprejema zavarovanja proti nezgodam za vse vrste sporta

Zahtevajte oferte! □